

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจของชีวิตมนุษย์ และการศึกษาเป็นเครื่องนำทางที่สำคัญของมนุษย์ให้ไปสู่การพัฒนาคุณภาพตนเองซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติโดยรวม ดังพระบรมราโชวาทองค์หนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2505 ความว่า

...การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว ความรู้กับดวงประทีปเปรียบกับได้หลายทาง ดวงประทีปเป็นไฟที่ส่องแสงเพื่อนำทางไป ถ้าใช้ไฟนี้ส่องไปในทางที่ถูกก็จะไปถึงจุดหมายปลายทางได้โดยสะดวกเรียบร้อย แต่ถ้าไม่ระวังไฟนี้อาจเผาผลาญให้บ้านช่องพินาศลงได้ ความรู้เป็นแสงสว่างที่จะนำเราไปสู่ความเจริญ ถ้าไม่ระมัดระวังในการใช้ความรู้ก็จะเป็นอันตรายเช่นเดียวกันจะทำลายเผาผลาญบ้านเมืองให้ล่มจมได้...(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540: 1)

การศึกษาในความหมายนี้สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และเป็นการพัฒนาบุคคลผู้ศึกษาเองให้มีความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมซึ่งการศึกษาไม่สิ่งที่จับหรือสิ้นสุดในตัวเอง แต่การศึกษาจะต้องนำไปสนองต่อเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบางประการ โดยเฉพาะต่อสังคมส่วนรวม นั้นหมายความว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยนำพาให้บุคคลและสังคมไปสู่จุดมุ่งหมายที่พึงประสงค์ได้ การศึกษาที่สมบูรณ์จะต้องรวมไปถึงการใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้จึงจะถือได้ว่าเป็นการศึกษาในความหมายที่ครบถ้วน

ทั้งนี้การจัดการศึกษาศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมโลก ซึ่งสังคมปัจจุบันนั้นกำลังอยู่ในยุคของการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนเป็นสังคมแห่งความรู้ เป็นยุคแห่งข่าวสารข้อมูลและเทคโนโลยี ซึ่งการสื่อสารต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง ทั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร การประกอบอาชีพที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ล้วน

แล้วแต่พัฒนาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทั้งสิ้น ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ภายใต้กระแสแห่งความเจริญทางเทคโนโลยีการสื่อสารและทางเศรษฐกิจ จึงควรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ โดยเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องจากความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อคมนาคม ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความใกล้ชิดกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมากขึ้น ความจำเป็นทางด้านการสื่อสารจึงเกิดขึ้น ดังนั้นการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อกันในด้านต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ภาษาอังกฤษนับว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญและแพร่หลายที่สุด แทบทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่จำเป็นในการศึกษาขั้นสูงทั้งในและนอกประเทศ เพราะตำราทางวิชาการชั้นสูงได้จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจความคิด ทศนคติ วัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ และความเคลื่อนไหวของโลกทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาของประเทศจึงได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมดังกล่าวและกระตุ้นให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับเยาวชนเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทัดเทียมกับนานาประเทศ ในปีการศึกษา 2538 โรงเรียนเอกชนได้รับการอนุญาตให้จัดการเรียนการสอนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2548 มีโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนโครงการนี้ มีจำนวน 121 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น ประเภทสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร 60 โรงเรียน ส่วนภูมิภาค 50 โรงเรียน และประเภทอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 8 โรงเรียน ส่วนภูมิภาค 3 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนที่สนใจเข้าศึกษาในโครงการรวมทั้งสิ้น 35,811 คน (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2548: 2)

จากสถิติดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้ปกครองที่ให้ความสนใจในการพัฒนาการศึกษาของบุตรหลาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านภาษา จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการจึงมีมากขึ้นทุกปี และเพื่อเป็นการตอบสนองและรองรับความต้องการของผู้ปกครอง จึงมีหลายโรงเรียนเปิดจัดทำโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษดำเนินไปอย่างมีคุณภาพตาม นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงควรมีการติดตามและประเมินผลอยู่ตลอดเวลา นอกจากการติดตามและประเมินผลโดยสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนแล้วความคิดเห็นของผู้ปกครองผู้ซึ่งใกล้ชิดและติดตามความก้าวหน้าของบุตรหลานก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาให้ลึกซึ้ง เพื่อนำผลจากการศึกษาครั้งนี้มาเป็นส่วนประกอบเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเหตุผลที่ผู้ปกครองเลือกให้บุตรหลานเข้าศึกษาในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา อาชีพ และที่ตั้งของโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากผลการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางเพื่อพิจารณาสำหรับโรงเรียนที่เปิดดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษอยู่
2. ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับโรงเรียนที่มีโครงการจะเปิดสอน
3. ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางพิจารณาปรับปรุงพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โดยขอบเขตของเนื้อหาจะเป็นไปตามแนวทางนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ในเรื่องดังต่อไปนี้ 1) การบริหารจัดการ 2) การจัดการเรียนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผล 5) พัฒนาการของผู้เรียน

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองในด้านของความพึงพอใจ เนื่องจากความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกภาวะของจิตใจ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในทางที่ดี เป็นไปตามความคาดหวังจากการดำเนินการเรียนการสอนและการจัดการของโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีความเจริญงอกงามทุกด้าน กระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจและเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนต่อไป

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 24,224 คน โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครองคนเดียว

นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง สภาพความรู้สึก ภาวะของจิตใจที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากความรู้ ประสบการณ์ การรับรู้ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

การบริหารจัดการ หมายถึง ความพร้อมของสถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ในด้าน ครูผู้สอน สถานที่ การรับนักเรียน การเก็บค่าเล่าเรียน

การเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนการอบรมศีลธรรมและความประพฤติของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีความสามารถ

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ หรือช่วยในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวัดและการประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบเพื่อทราบถึงความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ในขณะที่เรียนและหลังจากที่เรียน

พัฒนาการของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีความเจริญงอกงามทุกด้าน กระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจและเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน